דוח יחס כושר פירעון כלכלי של הפניקס חברה לביטוח בע"מ

ליום 31.12.2017

תוכן עניינים

דוח רואי החשבון המבקרים 3
רקע ודרישות הגילוי 4
הגדרות 7
הערות והבהרות 8
לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון 9
לוח 2 - מאזן כלכלי 11
לוח 2 - מאזן כלכלי - הערות 12
לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה 14
לוח 4 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון 15
לוח 5 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR) 17
לוח 6- סף הון (MCR) 18

קוסט פורר גבאי את קסירר
טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com
דרך מנחם בגין 144א',
תל-אביב 6492102

Building a better working world

לכבוד
הדירקטוריון של
הפניקס חברה לבטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנידון : בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברת הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן – החברה) ליום 31 בדצמבר, 2017

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - **SCR**") ואת ההון הכלכלי של חברת הפניקס חברה לביטוח בע"מ ליום 31 בדצמבר, 2017 (להלן "**המידע**"), המצורף בזה. הדירקטוריון וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן – "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר הממונה מספר 2017-1-9 מתאריך 1 ביוני, 2017. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 – בדיקה של מידע כספי עתידי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ג2 - הערות והבהרות, בדוח יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

תל אביב, 28 בנובמבר 2018

בכבוד רב,

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

א. <u>רקע ודרישות הגילוי</u>

1. <u>משטרי ההון החלים על החברה ליום 30 בספטמבר 2018</u>

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (להלן – "**חוזר סולבנסי**"), לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם להוראות כאמור, וזאת מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן – "**תקנות ההון**").

בחודש מרס, 2018 פורסם חוזר הכולל הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח (להלן: **חוזר דרישות הון משטר כושר פירעון חשבונאי**) המחליף את תקנות ההון החל ממועד ביטולן בחודש אפריל 2018. הוראותיו של חוזר דרישות הון משטר כושר פירעון חשבונאי תחולנה על חברת ביטוח שאינה כפופה לחוזר סולבנסי וכן על חברת ביטוח הכפופה לחוזר סולבנסי עד קבלת אישור הממונה שבוצעה ביקורת רואה חשבון לראשונה על יישום הוראות חוזר סולבנסי. ביום 21 בנובמבר, 2018 קיבלה הפניקס ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") את אישור הממונה, לפיכך, החל ממועד זה, החברה איננה נדרשת לעמוד בהוראות חוזר דרישות הון משטר כושר פירעון חשבונאי.

2. <u>משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II</u>

כאמור לעיל, בחודש יוני 2017 פורסם חוזר סולבנסי שנועד לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל. זאת, בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה "Solvency II" (להלן – "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016. הנדבך הראשון דורש שלחברת ביטוח יהיה הון עצמי שישמש לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים להם החברה חשופה.

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי ,יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שווים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה.

החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה- SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

1) ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן – SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפירעון החדש.

2) רמה מינימלית של הון (להלן – MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

א) עמידה בדרישות ההון (SCR) – ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן – "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

3. <u>הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2017 ואילך</u>

בחודש דצמבר 2017 פורסם חוזר "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II". בחודש אוגוסט 2018 נשלחו מכתבים למנהלי חברות הביטוח הכוללים הוראות בדבר דחיית דיווח ופרסום תוצאות יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2017 וכן הבהרות לצורך אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת לראשונה על דוח יחס כושר פירעון כלכלי. החוזר על הבהרותיו יכונה להלן "חוזר הגילוי".

בהתאם לחוזר הגילוי חברת ביטוח שטרם קבלה אישור בדבר ביצוע ביקורת לראשונה נכון למועד החוזר, תפרסם דוח יחס כושר פירעון כלכלי, במתכונת שנקבעה בחוזר, בגין נתוני 31 בדצמבר 2017 באתר האינטרנט של החברה עד ליום 29 בנובמבר 2018 ובאותו מועד תעביר לממונה קבצי דיווח סולבנסי.

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2018 יפורסם באתר האינטרנט של החברה עד 15 ביולי 2019 ובגין נתוני 30 ביוני 2019 יפורסם עד 31 בדצמבר 2019. מכאן ואילך יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה וזאת החל מהדוח על נתוני דצמבר 2018. כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

חברת ביטוח שבחרה להקדים את ביצוע הביקורת על נתוני 31 בדצמבר 2017 נדרשה לשלוח לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הרשות") לא יאוחר מיום 23 באוגוסט 2018 טיוטה של דוח של רואה חשבון מבקר אודות ממצאים מהותיים שעלו עד אותו מועד וטיוטת מסמכי תיעוד מסוימים.

כאמור, החברה בחרה להקדים את ביצוע הביקורת וקיבלה, בחודש נובמבר 2018, את אישור הממונה על ביצוע ביקורת לראשונה בגין נתוני 31 בדצמבר 2017.

<u>מידע צופה פני עתיד בדוח</u>

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים בין היתר על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית הדמוגרפית וההתנהגותית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. ויש לראות בנתונים הכלולים בדוח זה "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

ב. <u>הגדרות</u>

אומדן מיטבי (Best Estimate)	צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
דרישת הון בסיסית (BSCR)	סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לפני תוספת של סיכון תפעולי והתאמה בגין מיסים נדחים.
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון.
הון עצמי מוכר	סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 1 בסיסי	הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות, הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
הון רובד 1 נוסף	שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
הון רובד 2	מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	משקף את המתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שקיים פיזור הן בין מגזרי הפעילות בתיק והן בין הסיכונים השונים, כך השפעת הפיזור גדלה ורמת הסיכון בתיק קטנה. חישוב השפעת הפיזור נעשה באמצעות נוסחה סטטיסטית הכלולה בהנחות.
יחס כושר פירעון	היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
התאמת תרחיש מניות	דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
מאזן כלכלי	מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
מרווח סיכון (RM)	משקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
סף הון מינימלי (MCR)	הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)	Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
תקופת פריסה	במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2016 עד 2024, נקבע כי, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2016 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.

ג. <u>הערות והבהרות</u>

1. <u>כללי</u>

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן – "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי על הבהרותיו.

חישובי יחס כושר הפירעון מבוססים, בעיקרם, על הנחות ומחקרים אקטואריים ששימשו בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2017. יחס כושר פירעון שחושב ליום 31/12/2017, הביא בחשבון מחקרים אקטואריים שהתגבשו לאחר פרסום הדוחות הכספיים ליום ה-31/12/2017. אילולא הייתה החברה מעדכנת את המחקרים כאמור, היה יחס כושר הפירעון של החברה ליום 31/12/2017 גבוה מן היחס המצוין לעיל.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. <u>השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה וחשיפה לתלויות הידועים ליום פרסום הדוח</u>

א. תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ובהוראות רגולטוריות. ראה בקשר לכך סעיף 4.1 בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2017 ובפרק 2 לדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2018.

להסדרי החקיקה ולהוראות הרגולציה, ישנה בין היתר השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי. חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את ההשפעה האפשרית של כל הסדרי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות, וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, ואשר לגביהן אין בידי החברה נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתן על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

ב. בהתאם לחוזר סולבנסי, השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בביאור 26 לדוחות הכספיים לשנת 2017, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית, על יחס כושר הפירעון.

לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

	ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2016
	מבוקר *)	בלתי מבוקר ובלתי סקור
	אלפי ₪	
ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ראו לוח 4	7,299,722	5,834,798
הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ראו לוח 5	6,932,278	6,113,402
עודף (גירעון) ליום הדוח	367,444	(278,604)
יחס כושר פירעון ליום הדוח (%)	105%	95%
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ראו לוח 4	6,899,755	5,749,545
הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ראו לוח 5	4,245,357	3,474,120
עודף (גירעון)	2,654,398	2,275,425

ב. סף הון (MCR)

	ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2016
	מבוקר *)	בלתי מבוקר ובלתי סקור
	אלפי ₪	
סף הון (MCR) - ראו לוח 6.א	1,379,703	1,333,005
הון עצמי לעניין סף הון - ראו לוח 6.ב	5,053,017	4,279,084

*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לעניין השפעת מחקרים אקטואריים שהתגבשו לאחר פרסום הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 ראה ג1 לעיל.

במהלך התקופה מיום 31 בדצמבר 2017 ועד למועד פרסום יחס כושר הפירעון לשנת 2017[1] ("מועד הפרסום"), החברה ביצעה את הפעולות ההוניות הבאות:

1. הנפקת מכשיר הון רובד 1 נוסף בסך של כ-330 מיליוני ש"ח.
2. הנפקת מכשיר הון רובד 2 בסך של כ-502 מיליוני ש"ח.
3. העברת חברת עד 120 מרכזי מגורים לאוכלוסייה המבוגרת בע"מ בשווי בספרים של כ-597 מ' ש"ח מהפניקס אחזקות בע"מ לחברה. העברה הנה כנגד הנפקת הון רובד 1 בסיסי וכנגד הנפקת מכשיר הון רובד 1 נוסף (להלן "שטר ההון") של החברה. יצוין כי בקשר עם הנפקת שטר ההון מתקיימים דיונים עם הממונה בקשר לסיווג שטר ההון כמכשיר הון רובד 1 נוסף. במידה ושטר ההון לא יאושר כמכשיר הון רובד 1 נוסף, תפעל החברה להמירו להון רובד 1 בסיסי.

בהתבסס על הפעולות לעיל, אומדן דרישות ההון העתידיות בגין פעולות אלו, השווי המוכר של הון רובד 2 והתאמת שווי הפעולות למתודולוגיית סולבנסי, יחס כושר פירעון של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, הנו בשיעור של כ-120% וזאת בהתעלם מאבני הדרך בתקופת הפריסה.

נתונים אלו בדבר עודף כושר הפירעון בהתחשב בפעולות ההוניות, כפי שפורטו לעיל, אינן כוללות את השפעת הפעילות העסקית של החברה ותוצאותיהן לאחר 31 בדצמבר 2017, שינויים בתמהיל ובגודל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות, השפעות אקסוגניות, כגון שינוי של עקום ריבית חסרת הסיכון, וכן שינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

28 בנובמבר, 2018

תאריך	אסי ברטפלד	אייל לפידות	אלי שוורץ	עמית נתנאל
	יו"ר הדירקטוריון	מנהל כללי	משנה למנכ"ל מנהל כספים ראשי	סמנכ"ל מנהל סיכונים ראשי

[1] מועד פרסום הדיווח תוצאות סולבנסי ויחס כושר הפירעון נכון ליום 31 בדצמבר 2017, הנו מועד פרסום הדוח הכספי לרבעון השלישי.

לוח 2 - מאזן כלכלי

	הערות	ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2016	
		מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי
		מבוקר *)		בלתי מבוקר ובלתי סקור	
		אלפי ₪			
נכסים:					
נכסים בלתי מוחשיים	1	679,315	-	734,300	-
הוצאות רכישה נדחות	2	1,390,051	-	1,318,992	-
רכוש קבוע		452,185	452,185	426,586	426,586
השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח:					
חברות מנהלות	3	566,043	204,741	326,581	171,002
חברות מוחזקות אחרות	3	768,410	509,727	693,484	502,191
סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח		1,334,453	714,468	1,020,065	673,193
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה		1,365,774	1,365,774	1,225,319	1,225,319
נדל"ן להשקעה – אחר		777,812	777,812	711,728	711,728
נכסי ביטוח משנה	4	1,595,777	1,256,537	1,193,058	920,860
חייבים ויתרות חובה	5	967,665	967,757	835,137	835,137
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה		44,636,683	44,636,683	38,039,374	38,039,374
השקעות פיננסיות אחרות:					
נכסי חוב סחירים		6,478,693	6,478,693	5,532,509	5,532,509
נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות	6	3,825,016	4,168,154	3,562,530	3,841,013
אג"ח מיועדות	7	7,354,392	10,015,919	7,314,187	9,547,398
מניות		1,038,321	1,038,321	830,045	830,045
אחרות		1,360,392	1,360,392	1,239,519	1,239,519
סך כל השקעות פיננסיות אחרות		20,056,814	23,061,479	18,478,790	20,990,484
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה		6,119,822	6,119,822	5,838,722	5,838,722
מזומנים ושווי מזומנים אחרים		818,027	818,027	762,796	762,796
נכסים אחרים		168,856	168,856	-	-
סך כל הנכסים		80,363,234	80,339,400	70,584,867	70,424,199
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה		52,318,716	52,376,225	45,323,166	45,380,545
הון:					
הון רובד 1 בסיסי		4,142,222	4,805,516	3,232,480	4,027,814

		ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2016	
	הערות	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי
		מבוקר *)		בלתי מבוקר ובלתי סקור	
		אלפי ₪			
התחייבויות:					
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	8	19,884,259	15,961,066	18,926,500	15,006,170
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	8	51,906,310	49,035,063	44,941,437	42,811,954
מרווח סיכון (RM)	9	-	5,387,049	-	4,461,325
התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו	10	391,004	1,058,901	315,176	931,294
זכאים ויתרות זכות	11	1,415,345	1,319,898	1,116,167	1,056,258
התחייבויות פיננסיות	12	2,624,094	2,771,907	2,053,107	2,129,384
סך כל ההתחייבויות		76,221,012	75,533,884	67,352,387	66,396,385
סך כל ההון וההתחייבויות		80,363,234	80,339,400	70,584,867	70,424,199

*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לוח 2 - מאזן כלכלי - הערות

בהתאם לעקרונות כלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי יש להעריך את הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לפי ערכם הכלכלי. ערך כלכלי הינו השווי ההוגן כפי שהוגדר בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.

(2) בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(3) בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי. הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו. בחברה המנהלת נוסף לערך הכלכלי 35% מיתרת ההפרש המקורי המתייחס לחברה זו.

לוח 2 - מאזן כלכלי – הערות (המשך)

(4) בהתאם לחלק א' פרק 4 סימן ד' סימן משנה 6, חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכם של נכסי ביטוח המשנה למאזן הכלכלי, בהתאם למתודולוגיית חישוב האומדן המיטבי.

(5) בהתאם לחלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכללים לעניין המאזן הכלכלי. מטעמי פישוט מול מהותיות החברה רשאית לא לחשב שווי הוגן לפריטים בעלי משך חיים ממוצע הקצר משנה, כפי שמפורט בחוזר סולבנסי חלק א' פרק 2 סימן ד'.

(6) בהתאם לחלק א' פרק 1 (א), שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

(7) בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי, באמצעות הוספה לעלות המתואמת של אגרות החוב המיועדות את ההפרש בין הרווח הגלום הנובע מהפוליסות כאשר התשואה על אגרות החוב המיועדות היא על פי הריבית הנקובה בהן, וההיוון הוא על פי עקום הריבית חסרת הסיכון לכושר פירעון המותאמת לבין הרווח הגלום כאמור, כאשר התשואה על אגרות החוב המיועדות היא על פי עקום הריביות חסר סיכון המותאמת.

(8) בהתאם לחלק א' פרק 4, ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות על בסיס אומדן מיטבי (ראה הגדרות).

(9) בהתאם לחלק א' פרק 4 סימן ד' סימן משנה 5 סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, בהתאם להוראות.

(10) בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.

(11) בהתאם לחלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכללים לעניין המאזן הכלכלי.

(12) בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

(13) לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ג2 לעיל.

לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

	ליום 31 בדצמבר, 2017		
	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
	ברוטו	ביטוח משנה	בשייר
		מבוקר *)	
		אלפי ₪	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:			
חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	11,011,232	172,797	10,838,435
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	4,949,834	929,681	4,020,153
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	15,961,066	1,102,478	14,858,588
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	49,035,063	154,059	48,881,104
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	64,996,129	1,256,537	63,739,692

	ליום 31 בדצמבר, 2016		
	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
	ברוטו	ביטוח משנה	בשייר
		בלתי מבוקר ובלתי סקור	
		אלפי ₪	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:			
חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	10,361,666	142,365	10,219,301
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	4,644,504	620,539	4,023,965
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	15,006,170	762,904	14,243,266
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	42,811,954	157,956	42,653,998
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	57,818,124	920,860	56,897,264

*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לוח 4 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

	ליום 31 בדצמבר, 2017				
	הון רובד 1				בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש
	בסיסי	נוסף	הון רובד 2	סה"כ	מניות
	באלפי ₪				
			מבוקר *)		
הון עצמי	4,805,516	-	2,588,996	7,394,512	7,394,512
(א) ניכויים מהון רובד 1	(28,440)			(28,440)	(28,440)
(ב) הפחתות		-	(66,350)	(66,350)	(66,350)
(ג) חריגה ממגבלות כמותיות		-	-	-	(399,967)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	4,777,076	-	2,522,646	7,299,722	6,899,755
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	4,000,377			4,000,377	

	ליום 31 בדצמבר, 2016				
	הון רובד 1				בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש
	בסיסי	נוסף	הון רובד 2	סה"כ	מניות
	באלפי ₪				
			בלתי מבוקר ובלתי סקור		
הון עצמי	4,027,814	-	1,954,919	5,982,733	5,982,733
(א) ניכויים מהון רובד 1	(15,330)			(15,330)	(15,330)
(ב) הפחתות		-	(132,605)	(132,605)	(132,605)
(ג) חריגה ממגבלות כמותיות	-	-	-	-	(85,253)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	4,012,484	-	1,822,314	5,834,798	5,749,545
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	3,019,230			3,019,230	

*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לוח 4 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר סולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה.

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי.

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי.

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות:

	ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2016
	מבוקר *)	בלתי מבוקר ובלתי סקור
	באלפי ₪	
הון רובד 1:		
הון רובד 1 בסיסי	4,777,076	4,012,484
הון רובד 1 נוסף:		
שטר הון צמית ומניות בכורה לא צוברות		
מכשירי הון רובד 1 נוסף		
מכשירי הון ראשוני מורכב		
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית	-	-
סך הון רובד 1 נוסף	-	-
סך הון רובד 1	4,777,076	4,012,484
הון רובד 2:		
הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1		
מכשירי הון רובד 2		
מכשירי הון משני מורכב	2,091,319	1,411,613
מכשירי הון שלישוני מורכב	431,327	410,701
מכשירי הון משני נחות		
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית	-	-
סך הון רובד 2	2,522,646	1,822,314
סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	7,299,722	5,834,798

*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לוח 5 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

	ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2016
	מבוקר *)	בלתי מבוקר ובלתי סקור
	דרישות הון	
	באלפי ₪	
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR		
הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק	2,698,210	2,688,528
הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי	233,963	171,804
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים	3,167,835	2,793,632
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)	4,349,101	3,560,338
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי	1,109,155	1,113,181
סה"כ	11,558,264	10,327,483
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	(3,975,668)	(3,622,542)
סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR	7,582,596	6,704,941
הון נדרש בשל סיכון תפעולי	306,588	281,892
התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה	(1,058,901)	(931,294)
הון נדרש בשל חברות מנהלות:		
הפניקס פנסיה בע"מ (לשעבר: הפניקס פנסיה וגמל בע"מ)	42,726	47,313
אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ (לשעבר : אקסלנס נשואה גמל בע"מ)	59,269	550
הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ	-	10,000
סה"כ הון נדרש בשל חברות מנהלות	101,995	57,863
סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	6,932,278	6,113,402
סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות	6,531,318	5,790,201
סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה (65% מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)) ובהתאמת תרחיש מניות	4,245,357	3,474,120

*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לוח 6 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

	ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2016
	מבוקר *)	בלתי מבוקר ובלתי סקור
	באלפי ₪	
סף הון MCR לפי נוסחה	1,379,703	1,333,005
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)	1,061,339	868,530
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)	1,910,411	1,563,354
סף הון (1) (MCR) **)	1,379,703	1,333,005

*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

**) בהתאם לחוזר סולבנסי ,אם סכום זה נמוך מההון הראשוני לפי תקנה 2 לתקנות ההון ,סף ההון יהיה ההון הראשוני

(ב) הון עצמי לעניין סף הון:

	ליום 31 בדצמבר, 2017		
	הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
	מבוקר *)		
	אלפי ₪		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (לאחר ניכויים והפחתות-לוח 4)	4,777,076	2,522,646	7,299,722
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (**)		(2,246,705)	(2,246,705)
הון עצמי לעניין סף הון	4,777,076	275,941	5,053,017

	ליום 31 בדצמבר, 2016		
	הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
	בלתי מבוקר ובלתי סקור		
	אלפי ₪		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (לאחר ניכויים והפחתות-לוח 4)	4,012,484	1,822,314	5,834,798
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (**)		(1,555,714)	(1,555,714)
הון עצמי לעניין סף הון	4,012,484	266,600	4,279,084

(**) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" בחוזר סולבנסי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.